

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่และแนวทางการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อหาปัจจัยของการสูบบุหรี่ของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การสูบบุหรี่ของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษาและแสวงหาแนวทาง ในการป้องกันแก้ไขปัญห พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา ในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารด้านวิชาการ และศึกษาภาคสนามโดยการ ใช้แบบสอบถามแก่นักเรียนระดับอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีจำนวน 340 คน เป็นชายจำนวน 158 คน หญิง 182 คน มีอายุระหว่าง 14 ปี-16 ปี อายุระหว่าง 17 ปี-19 ปี และ 20 ปีขึ้นไป จากนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร การศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. ปีที่ 1 จำนวน 140 คน ในระดับชั้น ปวช. 2 จำนวน 100 คน ในระดับชั้น ปวช. 3 จำนวน 100 คน

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นปัจจัยที่มาจากทฤษฎีที่ใช้ในการอธิบายการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคล คือ ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง และทฤษฎีความผูกพันทางสังคม ซึ่งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุเหล่านี้ จะมีผลกระทบต่อ การที่นักเรียนอาชีวศึกษามีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (ในกรณีนี้คือพฤติกรรม การสูบบุหรี่) โดยจากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า จำนวนเพื่อนสนิทที่สูบบุหรี่มากที่สุด ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษานั้น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมาก เนื่องจากในช่วงนักเรียนอาชีวศึกษานี้จะเป็นช่วงนี้บุคคลให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนสนิทก็จะส่งผลกระทบต่อ การแสดงพฤติกรรมของบุคคล กล่าวคือ ถ้าเพื่อนสนิทของนักเรียนอาชีวศึกษาสูบบุหรี่ นักเรียนอาชีวศึกษาก็จะมีโอกาสที่จะสูบบุหรี่ได้เช่นกัน ดังนั้น การแก้ไขปัญหานั้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องกลุ่มเพื่อนสนิทนี้ก็คือผู้ที่อยู่ในช่วงระดับอาชีวศึกษาเช่นเดียวกัน จึงสามารถถือได้ว่าเป็นคนกลุ่มเดียวกันนี้เอง ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว และครูอาจารย์นั้น ก็คือ การที่นักเรียนอาชีวศึกษา มีความผูกพันกับบิดามารดา หรือครูอาจารย์ต่ำ โอกาสที่จะหันไปสูการกระทำผิด หรือการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือสูบบุหรี่ก็จะสูงขึ้นนั่นเอง เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษามีอิทธิพลต่อการกระทำผิด หรือการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมาก เนื่องจากการที่บิดามารดา หรือครูอาจารย์ขาดการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษาก็จะขาดผู้ที่คอยชี้แนะว่าสิ่งใดคือสิ่งที่ถูกต้อง และสิ่งใดคือสิ่งที่ผิด นักเรียนอาชีวศึกษาจึงมีโอกา สที่จะหันไปสูทางที่ผิดได้ง่าย ดังนั้น

ในการแก้ปัญหาหนี้ บิดามารดา และครูอาจารย์จึงต้องให้ความเอาใจใส่ดูแล และคอยให้คำแนะนำ
ต่อนักเรียนให้กระทำแต่สิ่งที่ถูกที่ควร และหากนักเรียนมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่อยู่ในปัจจุบันก็ควร
ชี้ให้เห็นว่าการสูบบุหรี่ไม่ใช่สิ่งที่ดี มีโทษมากกว่าประโยชน์ และการสูบบุหรี่อาจนำไปสู่การใช้สาร
เสพติดชนิดอื่น ๆ ได้ด้วย

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหการสูบบุหรี่ของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา
ในการศึกษาครั้งนี้ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าจากผลการศึกษาที่ได้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การสูบบุหรี่ของนักเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นเพื่อนสนิท บิดา
มารดา และครูอาจารย์ ดังนั้นในการแก้ปัญหาและป้องกันจึงควรให้ความสำคัญกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
เหล่านี้อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อนสนิท ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยเดียวกัน และบุคคลจาก
สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางสังคมอื่น ๆ ควรที่จะให้ความสำคัญกับการ
ปฏิบัติตามบรรทัดฐานและระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม ในขณะเดียวกัน บิดา มารดา และครู
อาจารย์ ก็ควรให้ความเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานของตนเองให้มากขึ้น โดยการชี้ให้เห็นว่าควรปฏิบัติตน
อย่างไร เพื่อไม่ให้ไปสู่ทางที่ผิดและควรพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ และให้ความสำคัญ
กับการประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหการสูบบุหรี่ได้
อย่างจริงจัง